

ELFOGADOTT SZÖVEGEK

P8_TA(2016)0425

Európai önkéntes szolgálat

Az Európai Parlament 2016. október 27-i állásfoglalása az európai önkéntes szolgálatról és az önkéntesség előmozdításáról Európában (2016/2872(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanács 2009. november 27-i határozatára az aktív polgárságot előmozdító önkéntes tevékenységek európai évéről (2011)¹,
- tekintettel „Az önkéntesség szerepéről az EU szakpolitikáiban: határokon átnyúló önkéntes tevékenységek elismerése és ösztönzése az EU-ban” című, 2011. szeptember 20-i bizottsági közleményre (COM(2011)0568),
- tekintettel az önkéntesség 2011-es európai éve szövetségének (EYV 2011 Alliance) az európai önkéntességre vonatkozó politikai menetrendjére,
- tekintettel a nem formális és az informális tanulás érvényesítéséről szóló, 2012. december 20-i tanácsi ajánlásra²,
- tekintettel az „Önkéntesség és önkéntes tevékenység Európában” című, 2013. december 10-i állásfoglalására³,
- tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) által az önkéntes munka felméréséről szóló kézikönyvében (2011) az önkéntes munka definíciójára tett javaslatra;
- tekintettel „A határokon átnyúló önkéntes tevékenységek elismerése és ösztönzése az EU-ban” című, 2012. június 12-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel a gazdasági és társadalmi kohézió előmozdítása érdekében vállalt önkéntesség szerepéről szóló, 2008. április 22-i állásfoglalására⁵,
- tekintettel az önkéntesek jogairól és feladatköreiről szóló európai chartára⁶,

¹ HL L 17., 2010.1.22., 43. o.

² HL C 398., 2012.12.22., 1. o.

³ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0549.

⁴ HL C 332. E, 2013.11.15., 14. o.

⁵ HL C 259. E, 2009.10.29., 9. o.

⁶ http://ec.europa.eu/citizenship/pdf/volunteering_charter_en.pdf

- tekintettel az önkéntességről és az európai önkéntes szolgálatról a Bizottsághoz intézett kérdésre (O-000107/2016 – B8-1803/2016),
- tekintettel eljárási szabályzata 128. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (2) bekezdésére,
- A. emlékeztetve arra, hogy 2016-ban az európai önkéntes szolgálat 20. évfordulóját ünnepli, valamint hogy e 20 év folyamán 100 000 önkéntest támogatott;
- B. hangsúlyozva, hogy az önkéntesség európai éve (2011), amelyet az Európai Parlament határozottan támogatott, nagyszerű politikai lehetőséget kínált az európai önkéntesség hozzáadott értékének kiemelésére, és most, öt évvel később, az Európai Parlamentnek mérlegre kell tennie azokat a hatásokat, amelyeket az önkéntesség európai éve (2011) gyakorolt a szakpolitikák kialakításához biztosított hozzáadott érték tekintetében, és meg kell fontolnia azt, hogy az önkéntesség miként épül be a kulcsfontosságú európai programokba – mint például az Erasmus+ programba és az európai önkéntes szolgálatba;
- C. emlékeztetve arra, hogy az önkéntesség európai éve (2011) lendületet adott és háttérrel szolgált az önkéntesség számos nemzeti és jogi keretének létrehozásához és/vagy felülvizsgálatához Európa-szerte; hangsúlyozva azonban, hogy Európában még mindig nincs az önkéntességre vonatkozó, összehangolt szakpolitika, egységes kapcsolattartó ponttal az uniós intézményekben;
- D. emlékeztetve arra, hogy az önkéntességet az emberek saját szabad akaratukból, saját választásuk és motivációjuk eredményeként vállalják, pénzügyi haszonszerzés szándéka nélkül; hangsúlyozva, hogy az önkéntességet a szolidaritáshoz vezető útként, illetve az emberi, társadalmi és környezetvédelmi szükségletek és problémák kezelési módjaként lehet meghatározni;
- E. mivel az önkéntesség az aktív polgári szerepvállalás és a demokrácia, valamint a személyes fejlődés egyik fontos vetülete, amelynek keretében olyan európai értékek jelennek meg, mint a szolidaritás és a megkülönböztetésmentesség, és amely ezenfelül hozzájárul a részvételi demokrácia fejlesztéséhez és az emberi jogok Európai Unión belül és kívül történő előmozdításához;
- F. hangsúlyozva, hogy az önkéntesség értéket képvisel és fontos, mint a szolidaritás egyik leginkább látható kifejeződése, amely előmozdítja és elősegíti a társadalmi befogadást, társadalmi tőkét épít és hatást gyakorol a társadalom átalakítására, valamint mivel az önkéntesség hozzájárul mind a jól működő civil társadalom fejlődéséhez, amely kreatív és innovatív megoldásokat kínálhat a közös kihívásokra, mind a gazdasági növekedéshez, továbbá mivel az önkéntességet emiatt konkrét és célozott módon érdemes mérni, mind a gazdasági, mind a társadalmi tőke vonatkozásában;
- G. emlékeztetve arra, hogy a támogató környezet döntő szerepet játszik annak biztosításában, hogy több európai polgár vegyen részt önkéntességben, így garantálva az önkéntességi infrastruktúra, így az önkénteseket alkalmazó szervezetek méltányos finanszírozását, hogy maguk az önkéntesek és az általuk végzett tevékenységek részesüljenek támogatásban;
- H. hangsúlyozva, hogy az önkéntesség olyan támogatási mechanizmusok és/vagy megfelelő szervezeti struktúrák együttes alkalmazását követeli meg, amelyek az

önkéntesekre és az önkéntességre vonatkozó jogokat és kötelezettségeket állapítanak meg;

- I. hangsúlyozva, hogy mindenki egyforma hozzáférésre jogosult az önkéntességi lehetőségekhez, és mindenkit megillet a védelem a megkülönböztetés valamennyi formájával szemben, és mindenki számára biztosítani kell a jogot, hogy önkéntes tevékenységét össze tudja hangolni magánéletével és munkájával annak érdekében, hogy önkéntes tevékenysége során bizonyos rugalmasságra tehesen szert;
- J. hangsúlyozza, hogy az önkéntesség társadalmi és gazdasági értékének elismerése döntő fontosságú annak érdekében, hogy valamennyi érdekelt fél megfelelő ösztönözésben részesüljön, ezáltal növelve az önkéntesség mennyiségét, minőségét és hatását;
- K. emlékeztet az európai önkéntesség fővárosa versenyre, amely Európa-szerte elismeri a településeknek a területükön tevékenykedő önkéntesek elismerése és támogatása tekintetében elért eredményeit;
- L. hangsúlyozva, hogy az új Erasmus+ program továbbra is lehetőséget biztosít önkéntes projektek finanszírozására és támogatására, nevezetesen az európai önkéntes szolgálat program révén, és hogy a DG ECHO létrehozta az EU Segítségnyújtó Önkéntesek programját, amely humanitárius segítségnyújtási projektekben nyújt gyakorlati támogatást; elismerve, hogy a 2014–2020-as időszakra vonatkozó új uniós többéves pénzügyi keret uniós forrásokat biztosít az önkéntességnek, többek között a jelenleg a DG HOME által kezelt és az önkéntességet prioritásként tekintő „Európa a polgárokért” program révén; megjegyzi azonban, hogy az önkéntes szervezetek továbbra is csak rendkívül korlátozott mértékben férnek hozzá a nagyobb uniós alapokhoz, így az európai strukturális és beruházási alapokhoz is;
- M. mivel az EU válasza a jelenlegi menekültügyi válságra megmutatta és egyben láthatóvá tette, mennyire fontos szerepet játszanak az önkéntesek, milyen módon testesítik meg az európai értékeket, hogyan járulnak hozzá az ellenálló képességhez, továbbá hogy rugalmas és pragmatikus megoldásokkal tudnak szolgálni a közös kihívásokra;
 1. elismeri, hogy az önkéntesség a szolidaritás, a szabadság és a felelősség kifejeződése, amely hozzájárul az aktív polgári szerepvállaláshoz és a személyes emberi fejlődéshez, továbbá a társadalmi befogadás és a kohézió, valamint a képzés, az oktatás és a kultúrák közötti párbeszéd nélkülözhetetlen eszköze, ugyanakkor jelentősen hozzájárul az európai értékek terjesztéséhez; hangsúlyozza, hogy hasznát akkor is elismerik, amikor az önkéntes munkát a harmadik országokkal való kölcsönös megértés és a kultúrák közötti kapcsolatok előmozdítását célzó stratégiai eszközként használják;
 2. rámutat annak fontosságára, hogy biztosított legyen az önkéntes fellépések olyan európai kerete, amely azonosítja a jogokat és kötelezettségeket, és amely elősegíti a mobilitást és a készségek elismerését; arra ösztönzi azokat a tagállamokat, amelyeknek még meg kell határozniuk az önkéntesekre vonatkozó jogi környezetet, hogy használják az európai önkéntességre vonatkozó szakpolitikai menetrendben és az önkéntesek jogairól és feladatköreiről szóló európai chartában megfogalmazott ajánlásokat;
 3. ösztönzi a tagállamokat, hogy a 2012. évi tanácsi ajánlás keretében hajtsanak végre konkrét érvényesítő eljárásokat a készségek és tapasztalatok jobb megértése és összehasonlíthatósága biztosítása érdekében; kéri, hogy az európai készségútlevéllel és az Europass-szal kapcsolatos valamennyi jövőbeli kezdeményezés során helyezzenek

nagyobb hangsúlyt az önkéntességre, mint informális és nem formális tanulásra; emlékeztet, hogy az önkéntesség segít az embereknek olyan készségeket és kompetenciákat elsajátítani, amelyek megkönnyítik a munkaerőpiacra való belépésüket; hangsúlyozza, hogy az önkénteseket nem szabad helyettes munkaerőnek tekinteni, illetve akként használni;

4. megjegyzi, hogy Európában csaknem 100 millió, valamennyi korcsoportba tartozó polgár tevékenykedik önkéntesként, és munkájuk az EU GDP-je mintegy 5%-ának megtermeléséhez járul hozzá; felhívja a Bizottságot, hogy az önkénteseket nagyobb mértékben középpontba állító politikaformálás révén vegye figyelembe az önkéntesek által biztosított termékek és szolgáltatások gazdasági értékét;
5. javasolja, hogy támogassák és hajtsák végre azt az elképzelést, hogy az önkéntesként eltöltött idő beszámítható legyen az uniós támogatások társfinanszírozásába, amint azt a Bizottság az új költségvetési rendeletre vonatkozó javaslatában ajánlotta;
6. felszólítja az Eurostatot, hogy támogassa ebben a tagállamokat annak biztosítása érdekében, hogy összehasonlítható adatokat gyűjtsenek Európában, valamint hogy dolgozzon ki az önkéntesség társadalmi hatásának mérésére szolgáló, az EU egészére kiterjedő mutatókat és módszertanokat; sürgeti a tagállamokat, hogy fogadják el a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet által kidolgozott rendszert az önkéntesség gazdasági értékének mérésére;
7. ösztönzi azokat a tagállamokat, amelyek ezt még nem tették meg, hogy hozzanak létre megfelelően finanszírozott, nemzeti önkéntes szolgálati rendszereket, és javítsák az önkéntességi lehetőségekkel kapcsolatos minőségi információkhoz való hozzáférést országos és helyi szinten egyaránt, különös tekintettel a meglévő információs hálózatokra és az egymás közti tájékoztatásnyújtásra, valamint felhívja a tagállamokat országos polgári szolgálati központok létrehozására, amelyek emellett minden korosztály számára hirdetnék a nemzetközi önkéntes lehetőségeket;
8. felhívja a Bizottságot, hogy segítse elő egy összehangoltabb európai önkéntességi szakpolitika kialakítását egy egységes bizottsági kapcsolattartó pont létrehozása érdekében, amely kapcsolatot teremtené az egyedi kezdeményezések és programok között és javítaná az önkéntességi programokhoz való hozzáférést;
9. kéri a Bizottságot, hogy készítsen tanulmányt a nemzeti önkéntes szolgálat, a polgári szolgálat és a szolidaritási hadtest rendszeréről, valamint a potenciális önkéntesek lehetőségeiről az egyes tagállamokban, hogy könnyebbé váljon a kölcsönös megértés és a bevált gyakorlatok terjedése, valamint egy, a meglévő önkéntességi lehetőségeket kiegészítő, európai polgári szolgálat létrehozásának lehetőségéről – mindezt az európai polgárság erősítésének céljával;
10. tudomásul veszi a Bizottság egy új, európai ifjúsági önkéntességi kezdeményezés, az úgynevezett EU Szolidaritási Hadtest létrehozására irányuló elképzelését; felhívja a Bizottságot, hogy értékelje e kezdeményezés hozzáadott értékét, mely a civil társadalom által végzett munkához való hozzájárulást célozza, valamint hogy gondoskodjon arról, hogy a Szolidaritási Hadtest kialakításakor az önkéntes szervezetek is szerepet kapjanak; véleménye szerint továbbá biztosítani kell, hogy annak végrehajtása ne veszélyeztesse a más programokra már elkülönített forrásokat;

11. támogatja a Bizottságot és a tagállamokat az európai önkéntes szolgálat 20. évfordulójának megünneplésében; ragaszkodik ahhoz, hogy az európai önkéntes szolgálat az abban szerepet vállaló egyének és szervezetek, valamint az egész társadalom javát szolgálja, és hogy az európai önkéntes szolgálatnak erősítenie kell az Erasmus+ program polgári szerepvállalási dimenzióját; hangsúlyozza, hogy az európai önkéntes szolgálatot népszerűsíteni kell a fiatalok, különösen az önkéntesség és a mobilitás iránt még nem érdeklődő fiatalok körében, motiválva őket és megváltoztatva hozzáállásukat, az idősebb nemzedékeket sem kizárva, hiszen ők is fontos szerepet játszhatnak, például mentorként;
12. ösztönzi a tagállamokat, hogy az ifjabb nemzedékek szolidaritásra és a polgári szerepvállalásra történő nevelésének eszközeként oktatási és képzési rendszereikben népszerűsítsék az európai önkéntes szolgálatot;
13. hangsúlyozza, hogy az európai önkéntes szolgálat minőségi önkéntes helyek kínálatán alapul, és tiszteletben tartja az önkéntesekre vonatkozó chartát és a tanulói mobilitás minőségi chartájának elveit, továbbá hogy az európai önkéntes szolgálatnak olyan struktúrán kell alapulnia, amely ösztönzi, hogy az önkéntes szervezetek fogadószervezetekké váljanak, ezáltal biztosítva számukra megfelelő támogatást és képzést, ugyanakkor megerősítve azon koordináló szervezetek szerepét, amelyek nagyszámú fogadószervezetet támogatnak, például az adminisztrációt és a képzést illetően;
14. emlékeztet arra, hogy az európai önkéntes szolgálatnak lehetővé kell tennie a programhoz való gyors és könnyű hozzáférést, és ezért felszólít a jelenlegi jelentkezési rendszerek egyszerűsítésére;
15. hangsúlyozza, hogy a külföldi önkéntesség során való tapasztalatszerzést követően meg kell erősíteni a nyomon követést és a helyi dimenziót posztorientációs és posztintegrációs képzés formájában nyújtott támogatás révén, melyet nem csupán az indulás előtt, hanem a visszatérés után is biztosítanak;
16. sürgeti a nemzeti, regionális és helyi hatóságokat, hogy tegyenek elérhetővé megfelelő forrásokat, egyszerűsítsék az adminisztratív eljárásokat és nyújtsanak adókedvezményt az önkéntes szervezetek és hálózatok, különösen a kisméretű és korlátozott eszközökkel rendelkező szervezetek számára;
17. hangsúlyozza, hogy minőségi mentorálást kell biztosítani a teljes folyamat során az önkéntesek felelős irányítása révén és azáltal, hogy felhívják az önkéntesek figyelmét a szervezettel és a közösséggel szembeni saját felelősségükre;
18. kéri, hogy a Bizottság az önkéntesség szociális, emberi és állampolgári értékeit középpontba helyezve javítsa és alakítsa át az európai önkéntes szolgálattal kapcsolatos kommunikációs stratégiát;
19. hangsúlyozza, hogy az önkéntesség szerepet játszik az aktív időskorban, és az önkéntes tevékenységek európai éve (2011) és az aktív időskor és a nemzedékek közötti szolidaritás európai éve (2012) által adott lendületet kihasználva erősíti mind a fiatal, mind az idős polgároknak a polgári szerepvállalás terén betöltött szerepét;
20. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

